

CONSIDERAȚII CU PRIVIRE LA EFICACITATEA CLAUZEI
COMPROMISORII INERATĂ ÎNTR-UN ACT JURIDIC SIMULAT

CONSIDERATIONS REGARDING THE EFFICENCY OF
ARBITRATION CLAUSE INCLOSED IN A SECRET ACT

TUDOR-VLAD RĂDULESCU¹

Abstract: The article aims to address the issue of compatibility between the arbitration clause and the operation of simulation. More specifically, to answer two problems that could arise if the parties, choosing to hide the true legal relationship between them, have concluded a secret act, known only by them, and a public act, ostensible, enforceable against third parties, where they chose to introduce an arbitration clause.

Thus, the two problems can be summarized as follows: 1. the action for declaration of the simulation will be in the jurisdiction of the courts or of an arbitral tribunal? and 2. if disputes are in relation to the performance of the obligations arising from the covert contract, the one taking effect between the parties, the competence will belong to the courts or to the arbitral tribunal?

The above problems may arise where the parties have included the arbitration clause only in the content of the public act, and not in the secret one, and shall be established to what extent this clause will be more effective, or, in other words, what is the relation between the arbitration clause and the overt contract between the parties: of independence or dependence?

Key-words: simulation, arbitration clause, relativity of contracts, overt act, covert agreement.

1. Introducere

Materialul urmărește să trateze problema compatibilității dintre clauza compromisorie și operațiunea simulației. Mai concret, să răspundă la două probleme ce ar putea apărea, în situația în care părțile, alegând să-și ascundă adevăratele raporturi juridice dintre ele, au încheiat un act secret,

---

¹ Doctorand, Universitatea "Nicolae Titulescu" București, Facultatea de Drept, email: tradulescu@yahoo.com

necunoscut decât de ele, și un act public, ostensibil, opozabil terților, în care au ales să introducă o clauză compromisorie.

Astfel, cele două probleme pot fi rezumate după cum urmează: 1. acțiunea în constatarea simulației va fi de competența instanțelor judecătorești sau a unui tribunal arbitral? și 2. dacă apar litigii în legătură cu executarea obligațiilor născute din contractul secret, cel care produce efecte între părți, competența va aparține instanțelor de judecată sau tribunalului arbitral?

Problemele de mai sus pot apărea, așa cum am arătat, în situația în care părțile au inclus clauza compromisorie numai în conținutul actului public, nu și în cel secret, urmând a se stabili în ce măsură această clauză va mai fi eficace, sau, cu alte cuvinte, care este raportul dintre clauza compromisorie și acordul simulatoriu dintre părți: de independență ori de dependență?

Pentru a oferi un răspuns acestor probleme, vom face o trecere în revistă a celor două instituții care se întâlnesc în cauză: simulația, excepție de la principiul opozabilității actelor față de terți, dar mai ales privită din prisma relativității și obligativității efectelor contractelor între părți, și convenția arbitrală, îmbrăcată în haina clauzei compromisorii, mai întâi privite individual, iar apoi se va analiza în ce măsură cea de-a doua poate influența în vreun fel acțiunea în constatarea simulației ori competența generală ori materială în cazul în care s-ar ivi probleme în executarea drepturilor și obligațiilor născute între părți.

2. Câteva considerații privitoare la operațiunea juridică a simulației

Fără a încerca, în aceste rânduri, să formulăm o nouă teorie asupra simulației, ori să reluăm în întregime pe cea existentă deja, ne propunem doar să trasăm câteva elemente definitorii ale acesteia operațiuni, pentru a crea o imagine de ansamblu a problematicii ce face obiectul articolului.

Astfel, simulația ar putea fi definită² ca acea operațiune juridică în cadrul căreia, printr-un act juridic public, dar aparent, se creează o altă

---

² Pentru mai multe definiții ale acestei operațiuni juridice, propuse de doctrină și jurisprudență, în special cele anterioare actualului cod civil român, a se vedea Baias F.A., *Simulația. Studiu de doctrină și de jurisprudență*, Editura Rosetti, București, 2003, p. 46-49.

situație juridică decât cea stabilită printr-un act juridic ascuns, secret, dar adevărat, denumit impropriu și contraînscris³.

Pentru a înțelege definiția redată mai sus, considerăm necesară explicarea unor termeni utilizați în explicitarea noțiunii.

Actul secret este cel care exprimă voința reală a părților și stabilește adevăratele raporturi juridice dintre ele; pentru a fi valabil, actul secret trebuie să îndeplinească doar cerințele de fond, de validitate, ale actului juridic civil, nu și pe cele de formă, după cum reiese din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 1289 alin. (2) C.civ.⁴

Actul public este cel care creează aparența și care este încheiat în acest scop, adică pentru a disimula realitatea sub haina lui mincinosă; existența lui este esențială pentru existența simulației⁵. În privința acestui act, este necesar a fi îndeplinite, atât condițiile de fond (capacitate, consimțământ, obiect și cauză), cât și cele de formă impuse de lege. Mai mult, în situația în care actul secret este un act pentru a cărui valabilitate legea cere respectarea unei anumite cerințe de formă (spre exemplu, donația), deși acest act nu va îmbrăca forma înscrisului autentic, totuși, pentru valabilitatea simulației, ca operațiune juridică, actul public va trebui încheiat în forma respectivă, chiar dacă legea nu cere pentru încheierea sa valabilă respectarea unei anumite condiții de formă⁶, pentru ca actul secret să „împrumute” forma de la actul public.

2.1 Condițiile de valabilitate ale simulației

Pentru a fi valabilă ca operațiune juridică, simulația trebuie să îndeplinească, într-o opinie, o serie de condiții, pe care le reamintim: (1) să existe un act secret; (2) să existe un act public; (3) actul secret trebuie să fie

---

³ Boroi G., Stănculescu L., *Instituții de drept civil în reglementarea noului Cod civil*, Editura Hamangiu, București, 2012, p. 172.

⁴ A fost exprimată și opinia în sensul că actul secret ar trebui totuși să îndeplinească și condițiile de formă cerute de lege în cazul în care simulația se realizează prin interpunere de persoane sau mandat fără reprezentare, cazuri în care părțile din actul public nu sunt aceleași cu cele din actul secret; a se vedea Baias F.A în Baias F.A., Chelaru E., Constantinovici R., Macovei I., *Noul cod civil. Comentariu pe articole*, ediția a II-a, Editura C.H. Beck, București, 2014, p. 1438.

⁵ Baias F.A., *op.cit.*, p. 55.

⁶ În același sens, a se vedea Boroi G., Stănculescu L., *op.cit.*, p. 176; în sens contrar, a se vedea Vasilescu P., *Drept civil. Obligații*, Editura Hamangiu, 2012, p. 493.

încheiat concomitent sau, eventual, înainte de încheierea actului aparent și (4) ambele acte juridice trebuie încheiate între aceleași părți⁷.

Potrivit unei alte opinii⁸, îmbrățișată și la nivelul jurisprudenței mai noi a Înaltei Curți de Casație și Justiție⁹, pe lângă cele două acte, mai este necesară și (5) existența acordului simulatoriu, respectiv voința părților ca acea operațiune juridică să producă toate efectele juridice specifice simulației, *animus simulandi*, care se deosebește de discordanța ce poate apărea spontan între voința declarată și voința reală, care se va rezolva prin interpretarea contractului¹⁰.

2.2 Formele simulației

Din punctul de vedere al formei sub care se poate înfățișa simulația, această operațiune juridică se poate realiza prin fictivitate, prin deghizare (totală ori parțială) și prin interpunere de persoane; în literatura juridică¹¹ s-a mai făcut distincție între simulația *absolută* și simulația *relativă*, aceasta din urmă clasificându-se la rândul său în *simulație obiectivă* (când sunt ascunse elemente obiective ale actului, cum ar fi natura contractului, obiectul sau cauza acestuia) și *simulație subiectivă* (în cazul simulației prin interpunere de persoane).

În prima sa formă, a actului fictiv, simulația presupune existența doar a două dintre cele trei elemente ale sale, respectiv actul public și acordul simulatoriu. Astfel, părțile încheie un act aparent care este însă golit de orice efecte prin intermediul acordului simulatoriu, participanții la simulație rămânând în situația anterioară încheierii actului public; între părți nu se nasc drepturi și obligații noi, cu excepția celor determinate strict de voința de a simula (de exemplu, obligația de a consimți la desființarea actului aparent într-un anumit termen, dreptul celui ce a consimțit la

---

⁷ Stătescu C., Bîrsan C., *Drept civil. Teoria generală a obligațiilor*, Editura Hamangiu, București, 2008, p. 78; considerăm că această condiție trebuie îndeplinită numai în situația în care simulația îmbracă forma actului fictiv și a deghizării, nu și în situația simulației prin interpunere de persoane.

⁸ Pop L., Popa I.F., Vidu S.I., *Tratat elementar de drept civil. Obligațiile*, Editura Universul Juridic, București, 2012, p. 223; F.A. Baias, *Simulația*, p. 67 și urm.

⁹ ICCJ, secția I civilă, dec. nr.5782 din 12.12.2013, pe www.scj.ro.

¹⁰ Pop L., Popa I.F., Vidu S.I., *op.cit.*, p. 223.

¹¹ Baias F.A., *Simulația*, p. 97 ș.u.; Pop L., *Tratat de drept civil. Obligațiile. Volumul II: Contractul*, Editura Universul Juridic, București, 2009, p.619; Vasilescu P., *op.cit.*, p. 490.

simulație de a primi o anumită remunerație, etc.)¹². Pe scurt, prin intermediul actului fictiv părțile „se fac” că încheie un act juridic (urmărind, de cele mai multe ori fraudarea intereselor unei anumite categorii de participanți la raporturile juridice - creditorii), în realitate actul fiind inexistent.

Deghizarea, cea de-a doua modalitate de ascundere a realității, poate fi totală ori parțială, în funcție de elementul în privința căruia părțile încheie acordul simulatoriu. Ascunderea naturii contractului ce reprezintă voința reală a părților face ca deghizarea să fie totală, în timp ce disimularea numai a anumitor elemente ale contractului secret va reprezenta doar o deghizare parțială (spre exemplu, ascunderea prețului real, ascunderea datei reale la care s-a încheiat actul secret, a modului în care obligația urmează a se executa, etc.).

În fine, simularea prin interpunere de persoane presupune încheierea actului public între anumite părți, în timp ce la actul secret (dar și în acordul simulatoriu) participa o a treia persoană, care va fi beneficiarul real al actului public, deci în patrimoniul căruia se vor produce efectele juridice ale actului încheiat.

2.3 Efectele simulației

Din punctul de vedere al efectelor produse, legiuitorul român din 2009 a rămas fidel principiului neutralității simulației, art. 1289 alin. (1) C.civ. prevăzând că actul secret va produce efecte numai între părți și, dacă din natura contractului ori din stipulația părților nu rezultă contrariul, față de succesorii universali și cu titlu universal. Deci, simulația, ca regulă, nu este sancționată, decât atunci când urmărește o cauză ilicită, actul secret producând efecte între părțile sale dar și față de persoanele asimilate părților, față de terții de bună-credință fiind opozabil numai actul public, aparent.

Dacă una dintre părți refuză să își execute obligațiile născute din contractul secret, cealaltă parte va putea să ceară instanței constatarea simulației, iar apoi executarea prestației sau apelarea la orice alt remediu prevăzut de lege pentru neexecutare (excepția de neexecutare, executarea silită în natură, rezoluțiunea ori rezilierea, etc.).¹³

---

¹² Baiaș F.A., *Simulația*, p. 99.

¹³ Pop L., Popa I.F., Vidu I.S., *Curs de drept civil. Obligațiile*, Editura Universul Juridic, București, 2015, p. 175.

Nu este scopul acestui material de a trata în amănunt efectele care sunt produse de această operațiune juridică, întrucât problema ce se vrea a fi atinsă privește doar părțile simulației, nu și terții, fie ei succesori cu titlu particular ori creditori chirografari, motiv pentru care în privința efectelor produse ne mărginim la observația făcută în paragraful anterior.

3. Arbitrajul – modalitate alternativă de soluționare a litigiilor. Clauza compromisorie.

Codul de procedură civilă intrat în vigoare la 15.02.2013 definește, în premieră, instituția arbitrajului, statuând că acesta reprezintă o jurisdicție alternativă având caracter privat (art. 541 alin. (1) C.proc.civ.). Așadar, arbitrajul este un mijloc de soluționare a litigiilor prin decizii pronunțate de un terț, care sunt obligatorii pentru părți¹⁴.

Arbitrajul este o instituție juridică cu o dublă natură juridică, atât contractuală, cât și jurisdicțională. Temeiul juridic al arbitrajului îl constituie convenția arbitrală, sub cele două forme ale sale – compromisul și clauza compromisorie¹⁵. Deci, după cum s-a afirmat în literatura de specialitate¹⁶, termenul de convenție arbitrală a fost creat numai pentru a simplifica limbajul juridic, pentru că o convenție arbitrală stricto sensu nu există niciodată. Acesta este și sensul art. 549 alin. (1) C.proc.civ., potrivit căruia convenția arbitrală se poate încheia fie sub forma unei clauze compromisorii, înscrisă în contractul principal, ori stabilită într-o convenție separată, la care contractul principal face trimitere, fie sub forma compromisului.

Compromisul și clauza compromisorie au forme diferite, însă scopul lor este același: reprezintă voința comună a părților de a recurge la procedura arbitrală pentru soluționarea litigiului dintre ele. Ambele trebuie încheiate în formă scrisă, sub sancțiunea nulității absolute, fiind deci acte solemne, fără a avea importanță după cum înscrisul este unul autentic ori sub semnătură privată. Caracterul solemn al convenției arbitrale constă, în plus, pe lângă forma scrisă, și în conținutul său, așa cum se va arăta în continuare.

---

¹⁴ Păncescu F.G. în Boroi G. (coord.), *Noul cod de procedură civilă. Comentariu pe articole*, vol. II, Editura Hamangiu, București, 2013, p. 23.

¹⁵ Dănăilă G., *Procedura arbitrală în litigiile comerciale interne*, Editura Universul Juridic, București, 2006, p. 42.

¹⁶ Badea M., *Procesul comercial cu element de extraneitate*, Editura Hamangiu, București, 2009, p. 211.

Prin compromis, părțile convin ca un litigiu *născut* între ele să fie soluționat pe calea arbitrajului, dispozițiile art. 551 alin. (1) C.proc.civ. stabilind că, sub sancțiunea nulității, părțile trebuie să arate obiectul litigiului și numele arbitrilor sau modalitatea de desemnare a acestora în cazul arbitrajului ad-hoc.

Clauza compromisorie este acea clauză inserată în contractul principal sau într-un alt contract la care contractul principal face trimitere prin care părțile stabilesc ca litigiile ce se vor naște din contractul în care este stipulată sau în legătură cu acesta să fie soluționate pe cale arbitrajului (art. 550 alin. (1) C.proc.civ.). Clauza compromisorie privește deci, spre deosebire de compromis, *litigii viitoare*, nenăscute încă, dar care vor putea apărea în legătură cu contractul ce conține clauza respectivă.

Potrivit art. 550 alin. (2) C.proc.civ. validitatea clauzei compromisorii este independentă de valabilitatea contractului în care a fost înscrisă, text ce dă expresie principiului autonomiei de voință a clauzei compromisorii față de contractul în care este inserată. Astfel, se poate afirma că avem de-a face cu un „contract într-un contract”, convenția principală părând a se dedubla, ca și când am fi în prezența a două contracte separate, unul prin care sunt stabilite drepturile și obligațiile reciproce cu caracter material ale părților, și altul prin care se convine modalitatea de soluționare a litigiilor referitoare la acele drepturi și obligații¹⁷.

Astfel, s-a reținut în practică că validitatea clauzei compromisorii nu este afectată de nevalabilitatea contractului în care a fost înscrisă, cu atât mai puțin ea va fi afectată în cazul în care părțile, prin voința lor, au reziliat contractul în care era prevăzută¹⁸.

O dispoziție asemănătoare celei din codul de procedură civilă, însă cu caracter general, regăsim și în codul civil, care, în secțiunea dedicată rezoluțiunii, stabilește că aceasta nu produce efecte asupra clauzelor referitoare la soluționarea diferendelor ori asupra celor care sunt destinate să producă efecte chiar în caz de rezoluțiune. Or, printre clauzele referitoare la soluționarea diferendelor se numără, de cele mai multe ori, clauzele compromisorii.

---

¹⁷ Dănăilă G., *op. cit.*, p. 53;

¹⁸ Sentința nr. 69 din 8.05.1998 a Curții de Arbitraj Comercial Internațional, în Dănăilă G., *op.cit.*, p. 55, nota de subsol 68.

În fine, tot cu referire la clauza compromisorie, codul de procedură civilă, în art. 550 alin. 3 stabilește o regulă specială de interpretare a acestei clauze, arătând că, în caz de îndoială, ea se va interpreta în sensul că se aplică tuturor neînțelegerilor care derivă din contractul sau din raportul juridic la care ea se referă. Această regulă de interpretare este o aplicație a celei prevăzută de art. 1268 alin. (5) C.civ., potrivit căreia clauzele destinate să exemplifice sau să înlăture orice îndoială asupra aplicării contractului la un caz particular nu îi restrâng aplicarea în alte cazuri care nu au fost expres prevăzute.

4. Efectul clauzei compromisorii asupra operațiunii juridice a simulației

De regulă, clauza compromisorie conținută în contracte are un conținut standard, ce tinde să acopere toate litigiile ce ar putea apărea între părți în legătură cu contractul încheiat.

În acest sens, Camera de Comerț și Industrie a României a făcut o recomandare cu privire la conținutul clauzei compromisorii în contractele comerciale, în sensul că „*Orice litigiu decurgând din sau în legătură cu acest contract, inclusiv referitor la încheierea, executarea ori desființarea lui, se va soluționa prin arbitrajul Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României, în conformitate cu Regulile de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj Comercial Internațional, în vigoare, publicate în Monitorul Oficial al României, partea I.*”¹⁹

După trecerea în revistă a unor chestiuni generale privitoare la simulație și la clauza compromisorie, vom încerca să oferim răspunsuri la întrebările ce au constituit punctul de plecare al acestui articol și pe care le reluăm aici:

1. acțiunea în constatarea simulației va fi de competența instanțelor judecătorești sau a unui tribunal arbitral?
- și
2. dacă apar litigii în legătură cu executarea obligațiilor născute din contractul secret, cel care produce efecte între părți, competența de soluționare a acestora va aparține instanțelor de judecată sau tribunalului arbitral, în situația în care clauza compromisorie există exclusiv în actul public?

---

¹⁹ www.arbitration.ccir.ro/clauzarb.htm, consultat la data de 19.03.2016

Răspunsul la prima întrebare poate fi dat pornind de la dispozițiile art. 550 alin.3 C.proc.civ. , la care am făcut referire mai sus, pe care le avem în vedere în strânsă legătură cu scopul acțiunii în constatarea simulației.

De cele mai multe ori, acțiunea în constatarea simulației este o acțiune-mijloc, care nu constituie decât o etapă necesară pentru a se ajunge la adevărata realitate contractuală, cu scopul ca, mai apoi, să se ceară desființarea acesteia ori executarea obligațiilor pe care ea le-a generat²⁰. Acțiunea în declararea simulației nu urmărește atât denunțarea simulației, cât ceva concret în legătură cu actele care formează mecanismul simulației (simulații pot urmări executarea sau anularea actului ascuns, iar terții pot reclama o fraudare a intereselor lor prin actul bănuț ascuns)²¹.

În aceste condiții, acțiunea în constatarea simulației, din punctul de vedere al părților, poate urmări, ca finalitate, fie desființarea contractului ascuns (anularea sau rezoluțiunea ori rezilierea lui), fie executarea prestațiilor asumate, astfel cum au fost ele concepute în actul ce reprezintă voința reală a părților. Nu putem fi de acord cu opinia potrivit căreia acțiunea în declararea simulației este o acțiune de sine-stătătoare, chiar dacă argumentele aduse în sprijinul acestei teorii, din punct de vedere teoretic, sunt cel puțin atrăgătoare, dintr-un motiv foarte simplu, de ordin procedural: interesul.

Potrivit art. 32 alin. (1) C.proc.civ., condițiile de exercitare a acțiunii civile sunt: capacitatea procesuală, calitatea procesuală, formularea unei pretenții și interesul.

Această din urmă condiție, a interesului, a fost definită ca fiind folosul practic urmărit de cel care a pus în mișcare acțiunea civilă²², și, pentru a fi valabil, trebuie să îndeplinească următoarele cerințe: să fie determinat, să fie legitim, să fie personal și să fie *născut și actual* (art. 33 C.proc.civ.).

Astfel, ne punem întrebarea, care ar putea fi interesul născut și actual al părților de a introduce o acțiune în constatarea simulației, în lipsa unui motiv real, care i-ar expune la un prejudiciu dacă nu ar recurge în acel moment la acțiune (și care poate fi referitor fie la desființarea actului secret, fie la executarea obligațiilor născute dintr-însul). Considerăm că o acțiune în

---

²⁰ Vasilescu P., *op.cit.*, p. 500; pentru opinia contrară, a se vedea F.A. Baias, *Simulația*, p. 208-209, L. Pop, *Contractul*, p. 638.

²¹ Vasilescu P., *idem*.

²² Boroi G., Stancu M., *Drept procesual civil*, Editura Hamangiu, București, 2015, p. 36.

constatarea simulației, formulată de una dintre părți, cu un singur capăt de cerere, fără a se invoca și alte pretenții, va fi respinsă de instanță ca lipsită de interes. Problema reală a autonomiei acțiunii în simulației considerăm că s-ar putea pune în situația în care reclamant într-o astfel de cerere ar fi un terț, și nicidecum una dintre părți, care știe foarte bine care a fost voința reală și în ce a constatat acordul simulatoriu, situația care însă nu face obiectul prezentului studiu.

Pentru aceste motive, considerăm că acțiunea în constatarea simulației, formulată de una dintre părți, este o acțiune care ține fie de desființarea, fie de executarea contractului secret, caz în care aceasta ar cădea sub incidența unei eventuale clauze compromisorii formulată fie în maniera recomandată de Camera de Comerț a României, fie la modul și mai general „orice litigii născute în legătură cu prezentul contract vor fi soluționate pe calea arbitrajului”.

Cât privește cea de-a doua problemă ridicată, ea poate fi rezumată în felul următor: dacă părțile au prevăzut o clauză compromisorie numai în actul aparent, operațiunea juridică a simulației se va întinde și asupra competenței de soluționare a unui eventual litigiu privind fie executarea sau desființarea actului secret, în sensul că respectiva clauză compromisorie nu își va mai produce efectele?

Considerăm că răspunsul ține de natura juridică a clauzei compromisorii, mai exact de principiul autonomiei ei față de contractul principal, dar și de conținutul acordului simulatoriu, ca element esențial al simulației.

Astfel, atâta vreme cât acordul simulatoriu se întinde numai asupra elementelor de drept substanțial (respectiv adevăratele drepturi și obligații ale părților ce se nasc din actul secret), suntem de părere că dispozițiile din actul secret se vor completa cu cele din actul public, aparent, referitoare la competența de soluționare a eventualelor litigii ce se vor naște în executarea contractului. Acest raționament este cu atât mai evident în cazul simulației prin deghizare și prin interpunere de persoane, prin care părțile urmăresc în realitate să ascundă anumite elemente ale actului secret de știința terților (natura contractului, adevăratul beneficiar al drepturilor, etc.), și nicidecum care va fi instituția competentă să le tranșeze disputele.

O problemă ar putea apărea în cazul simulației absolute, prin act fictiv, când actul public este golit de conținut, este doar o formă fără fond,

acordul simulatoriu al părților statuând în sensul inexistenței voinței exprimate în actul aparent. În această situație, instanța ori tribunalul arbitral învestit cu soluționarea unei cereri în executarea prestațiilor din actul secret, ar trebui, în principiu, să verifice întinderea acordului simulatoriu, respectiv dacă acesta a avut în vedere actul public, în întregime, inclusiv clauza atributivă de competență generală, ori numai efectele specifice ale contractului public încheiat. Dacă o astfel de cercetare nu este efectuată, ori dacă organul jurisdicțional nu poate concluziona într-un sens sau în altul, considerăm că respectiva clauză compromisorie face corp comun cu celelalte clauze ale actului aparent, prin derogare de la regula stabilită de art. 550 alin. (2) C.proc.civ., părțile urmărind, prin introducerea ei în contract, să creeze toate condițiile pentru a înlătura orice dubiu cu privire la autenticitatea, veridicitatea și eficiența convenției respective.

5. Concluzii

Ca o concluzie, putem afirma că în materie de simulație, efectivitatea clauzei compromisorii va depinde întotdeauna de cercetarea acordului simulatoriu, elementul esențial al acestei operațiuni juridice, care reprezintă voința reală a părților. Nu trebuie pierdută din vedere autonomia de care se bucură clauza compromisorie în interiorul unui contract, însă această regulă trebuie adaptată condițiilor speciale ale simulației și a scopurilor urmărite de părți.

